

THƯỢNG ĐĂNG DƯỢC PHÒNG G. RENOUX

NHẬT HẠNG BẢO-TÊ-SU

Ở ngang nhà hát Tây. — Saigon

Tiệm củ của ông HOLBÉ và RENOUX

- Y-khoa dược liệu đủ thứ
- Vật liệu để bào chế thuốc
- Vật liệu để dùng chụp hình
- Đồ tiện dụng cho người Langsa và người ngoại-quốc
- Đồ phụ tùng cho nhà bào chế thuốc
- Đồ phụ tùng về máy chụp hình
- Kiểm và giấy để chụp hình
- Đồ để dùng bó rịt
- Dầu thơm thượng hạng đủ thứ
- Dầu mãng (Bạc-hà) thượng hạng

Thuốc nước hiệu R. để dùng mà bỏ nha-phiên của ông Holbé chế ra.
Như vị nào có mua thuốc của Thượng-đăng Dược-phòng G. Renoux thì phải nài cho có cái nhãn hiệu Xích-long (con rồng đỏ).

P. S. — Nếu vị nào có gửi thư xin, thì nhà Thượng-đăng Dược-phòng G. Renoux sẽ gửi cho không một cuốn Dược-tính-học-biên có chỉ rõ cách dùng các thứ thuốc.

Saigon. Imp. Commerciale C. ARDIN ET FILS.

Le Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT.

Leirape 1500 ex.

Nguyễn Chánh Sát

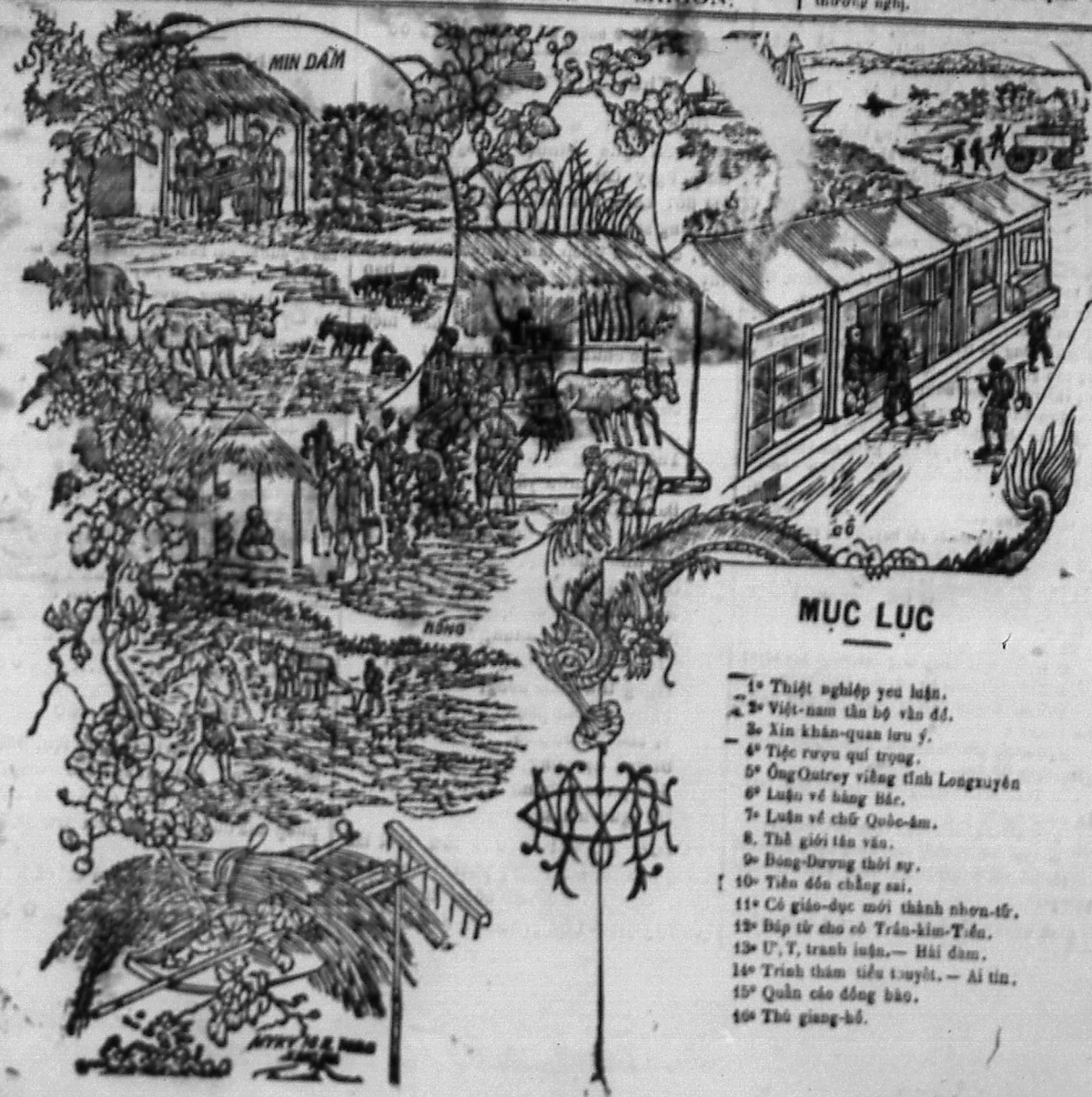
NÔNG-CO MIN-DAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

農 賈 茗 談

ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỎI ĐỒNG-DƯƠNG		Mỗi tuần đăng báo ngày thứ năm		PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES	
Một năm.....	5 8 00	NĂM THỨ 16 8 Nov. 1917;	Số 99	Ngày 23 tháng	chín năm Đinh-Tỵ
Sáu tháng.....	3 00	Chính chủ bút: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT		Chủ nhơn: F. CANAVAGGIO	
Mỗi số.....	0 15	ABONNEMENTS France et Colonies		Chủ sự: THÁI-KÍ-SƠN	
Un an..... 306.00		Direction, Rédaction et Administration: 48, rue Hamelin. — SAIGON.			
Six mois..... 12 00		Les abonnements sont payables d'avance			

La ligne de 0m065 de large... 10 5
Le compte des lignes est calculé à raison de 5 au centimètre suivant les caractères employés.
Pour les annonces commerciales on traite à forfait.
BẢO ĐÀO
Những lời rao báo về việc thương mại, xin gửi thư, hoặc đến tại Bồn-quản má thương nghị.

MỤC LỤC

1. Thiệt nghiệp yêu luận.
2. Việt-nam thu bộ vận đố.
3. Xin khản-quan lưu ý.
4. Tiệc ruy-qui trọng.
5. Ông Outrey viếng tỉnh Longxuy-ôn.
6. Luận về hàng bạc.
7. Luận về chữ Quốc-âm.
8. Thế giới tân văn.
9. Bông-Dương thời sự.
10. Tiền đồn chông sai.
11. Có giáo-dục mới thành nhơn-tử.
12. Đáp từ cho cô Trần-kim-Tiến.
13. U. T. tranh luận. — Hải đám.
14. Trình thám tiểu thuyết. — Ai tin.
15. Quân cáo đồng bào.
16. Thủ giang-hồ.

TIỆM HỌA CHON DUNG
Nguyễn-đức-Nhuận

ở ngang gác xe lửa Giadinh

Tiệm này vẽ theo thể cách khác lạ, để
trăm năm cũng không phai.
Quý-vị có gởi hình chụp cần lên vẽ hoặc
gửi thơ thưng-ngự đều chỉ xin để
bao như vậy:

M. Nguyễn-Đức-Nhuận
Dessinateur à Giadinh.

TIỆM MAY

Nguyễn-hữu-Sanh

ở gần Garage xe lửa Cầu-Đông-Lính

Máy để các thứ kiểu áo-siêm, quần, áo, và y-
chợ Âu-châu (veston) theo thức thời.
Có bán sẵn, vải-lẻ, tơ-lụa, kiểu mới bông-lạ,
Lụa-lông Bắc, Cẩm-châu Tàu, công hàng Tây,
sành Nhật-bản, các mẫu mới.
Vải, Nỉ, Tơ, Lụa, Lông (Trung-không), Nhung
Đã-dụng, thối thối.
Thơ, tuồng, truyện quốc-ngữ bán lẻ và bán
lẻ, vẫn vẫn!!
Nếu quý-vị, muốn hỏi kiểu đồ chỉ, xin viết
thơ để:
M. Nguyễn-hữu-Sanh,
110, Quai de Botique, Cầu-Đông-Lính,
SAIGON.

Nhà in và nhà bán Sách

của

MADAME Vve HUYNH-KIM-DANH

14, rue Catinat - Saigon

Tại nhà in tôi có in đủ các thứ thơ
tuần truyện sách, có in các thứ thiệp
mời đám cưới, thiệp tang, cùng các thứ
thiệp đủ kiểu đủ cách, rất khéo rất đẹp,
tuyệt liệt-vị, cũng có đóng bì sách nhiều
kiểu nhiều màu hoa-huê rất rõ, có bán
đủ các thứ sách và giấy mực cho học trò
đông, liệt-vị muốn in vật chi hay là đóng
sách, thì tôi lại làm rất mau mắn, và
định giá rẻ. — Kính xin Lạc-châu chú
quần-thờ có viết chỉ lên đến Saigon tiện
đường xin ghé tiệm tôi, thì tôi rất cảm
ơn và cũng vui lòng tiếp đãi.

Phần Kim-vào-Kiểu in rồi hay làm trọn bộ. 0 \$ 9
Hàng-thờ-rách-nguồn có ích cho trẻ em... 0 50
Lạc-vào-nhà: có hình hay lắm..... 0 60

Madame Vve HUYNH-KIM-DANH.

Cần phải

Bên ngoài rất khéo rất khéo. M. Nguyễn-hữu-Sanh
là đời bà của mà có tâm chỉ lo việc
đại thương, một mình mà quản xuất, mỗi nhà
tuần bán lớn như vậy, thiệt là khổ trung trường
phần đó. Vậy xin Lạc-châu rắng giúp đỡ
người bán cũng lâu dài đáng để làm gương cho
phần nữ giới.

TRẦN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHÈ MÁY

ROTIENIER

Réparation de Raquettes

Rue Turc, n° 14

SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 10 năm rồi,
rừng có một nghề làm ghè máy theo kiểu
Hồng-kông, ghè dài, ghè đưa, ghè ngắn
lưu có một số thứ thức đủ dạng rất khéo
rất đẹp, có sửa vặt máy, đồ đánh trái
lặng; giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-
vị đến chơi, tôi vui lòng tiếp đãi.
TRẦN-LONG Cần phải

châu-xá, cũng-xá, và lụa Tàu, đồ đều là
tinh hảo, thiệt tốt nhất hạng. Vì trong
tiệm tôi có người thợ việc biết lựa thứ
hàng đẹp rổng tơ thiệt tốt mà trữ.

Cũng có bán vàng là tốt nhất hạng,
Hàng Chinh-hiệu Nam-Phát; thứ nhì Anh-
Kỳ; thứ ba là Hoà-Hiệp; thứ tư là
Quảng-Sanh, ba hiệu sau đây cũng có đủ
các thứ hàng y theo chính hiệu.

Xin một chú-vị đến tiệm tôi mà mua
thì rõ, nếu quý-vị ở xa muốn mua thứ hàng
nào hoặc muốn biết giá cả, xin viết thơ
cho tiệm tôi, thì tôi cũng vui lòng hồi
âm lập tức.

NAM-PHAT

Kính trình công Lạc-châu chú quý-
vị đến: Tiệm tôi hiệu là Nam-Phát
ở tại Chợ lớn số 17 đường Jardins,
(Khu là đường chợ) có bán đủ các thứ
hàng Tàu, như là: Sô-tô, gấm nhiễu, vải-
nỉ, lụa, lông, nũn minh dụng, đủ
kiểu đủ màu, nhiều thứ hàng bông-lạ,
hàng Song-đồng, hàng Lụa-thảo, hàng

NÔNG-CÔ MÍN-ĐAM

實業要論

THIỆT NGHIỆP YẾU LUẬN

Cách nuôi gà

(Tiếp theo)

Lại còn một cách thử trứng gà
như vậy nữa, cũng dễ mà biết
ràng mới cũ.

Phạm trứng gà mới đẻ thì nặng
lắm, hề để lâu chừng nào thì nó
nhẹ dần chừng này, là vì hễ trứng
gà để lâu thì tác nhiên nước ở
trung ấy nó rịn ra, không khí lọt
vào nên nó phải nhẹ.

Bên phương Tây người ta đã có
thí nghiệm rồi, nên người ta định
chắc nước ở trong trứng gà mỗi
ngày, trong một ngàn phần
nó rịn ra hết một phần. Bởi
đó hễ trứng gà nào nặng hơn thì
trứng ấy còn tốt, trứng gà nào
nhẹ hơn thì ắt đã vừa trong, chớ
còn nói chỉ những trứng gà neo
mà lúc lắc nghe nó kêu sục sục,
thì trứng ấy hẳn đã hư rồi, không
còn nghĩ ngờ chi nữa hết.

Cách chử trứng gà đi xa

Như nuôi gà được nhiều rồi,
những trứng nó đẻ ra nhiều lắm,
bán cho bán-xứ mình dùng không
hết thì thề ắt phải chử đi xa
mà bán, nên chử chuyên lối thối
không kĩ-lưỡng, thì nó phải bề
phải hao, hoặc mau hư mau vữa.
Nếu muốn cho khỏi hao hụt, thì
phải mua thứ thùng đựng dầu
lửa bằng cây đơm về rồi bỏ cám

hay là mặt cưa vào mà đựng
trứng gà thì tiện lắm. Song phải
làm như vậy.

Một là phải lấy dấp mà dấp
cám hay là mặt cưa cho sạch.

Hai là phải phơi mặt cưa cho
thiệt khô.

Dấp cho sạch phơi cho khô
rồi để cho thiệt nguội, đem rít vào
dưới đáy thùng một lớp dấp chừng
vài ba phân tây, rồi sắp trứng gà
vào một lớp, song chẳng nên sắp
chừng một hột thóc bé dài, rải lên
một lớp mặt cưa, cứ một lớp
trứng gà thì một lớp mặt cưa, làm
như vậy cho đến đầy thùng, còn
chừa vài ba phân mà bỏ một lớp
mặt cưa trên mặt cho đầy rồi dấp
nấp lại đóng nắp cho chặt, làm
như vậy thì dầu chử chuyên đi
đâu cũng vô hại.

Đây tôi xin nhắc lại cách dọn
chỗ cho gà vận động, chỗ ấy kêu
là vận-dộng-tràng.

Tính gà thì ưa vận động, hay
rỉa lông sẽ cánh, lăn vùi dưới cát,
nên phải sắm một chỗ cho rộng rãi
đủ cho nhiều, cho nó được
thích hợp theo tánh thiên-nhiên của
nó thì chẳng những là được mạnh
mẽ sớm mau lớn mà thôi, lại
thêm đẻ trứng được nhiều. Trong
chỗ vận-dộng-tràng, hoặc trống
đủ-đầu-cùng là các thứ trái
cây, một là có bó g mác cho gà
đục nắng, hai là cây nhớ phân gà
mà được sung túc ắt sanh trái
nhiều, ấy là nhứt cử lưỡng đắc,
rất nên tiện lợi. Xung quanh vận-

dộng-tràng phải làm hàng rào
bằng tre hoặc bằng cây chi tùy tiện,
bề cao liệu chừng cho gà đứng
bay qua khỏi mà ra ngoài được
thì thôi. Vì nuôi gà nhiều, nếu
thả lang ra ngoài nó bươi phá hàng
xóm mà sanh ra đều khẩu thiệt,
nhưng nhốt mặt đất, mà làm chỗ
vận-dộng-tràng cho rộng mình
mong, thì gà được bay nhảy thông
dong cũng như thả lang kia vậy.

Con người ở đời, phạm làm việc
chi cũng phải lưu tâm mà khảo
nghiệm hằng ngày, lấy việc dĩ-vãng
với việc hiện-thời mà so sánh thì
việc tương-lai ắt cũng dễ mà rõ
thâu dạng. Nên hễ mình để ý về
nghề nào mà mình hay chăm nôm
cán mãi thì tác nhiên cái nghề ấy
nó dạy khéo dạy khôn cho mình,
rồi cứ theo cái phương-chăm nào
mà mình đã thí nghiệm được đó,
gắn bó mà làm, ắt cũng có ngày
dựng nên gia-nghiệp.

Vả lại chúng ta sanh ra nhằm
thời buổi này là buổi Thế-giới
phong trào, bên phương thiên hạ
đều tranh cạnh nhau có một mỗi
lợi-quyển, nên hễ thầy nghề nào
có lợi thì làm, xin chớ tưởng nghề
nuôi gà là nghề hèn hạ mà thị
thương, vì đó là một nghề rất dễ
làm mà được lợi cũng rất to.
Hưởng chi lời Phương-ngôn có
câu rằng: *Danh-sĩ bất si tiện nghệ*
(bực danh-sĩ chẳng lay nghề hèn
làm hồ. Trừ ngoài những việc
gian-giảo, xảo-trá lường-gạt, cướp
giữt của người, thì chẳng có
nghề chi là hèn hạ cả.

Tôi còn luận tiếp trong một vài kỳ nữa cho hết cách nuôi gà của tôi đã kinh nghiệm nhiều năm, rồi tôi sẽ thuật luôn cách nuôi gà của một ông Hát-si người nước Ban-hi-gít rất khéo rất lạ là: Nuôi 12 con gà mái lấy lợi mỗi năm là 5 trăm đồng cho đồng-ban duyệt dụng.

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-CHÍNH-SÁY.

Việt-Nam tân bộ văn đê

(Tiếp theo)

3o Tại trong tư dân còn để chữ sĩ đưng dấu.

Xét ta vốn lấy sự học-thức Thu mà làm cho thành nhân-cách. Xưa nay thường nói nhất sĩ, nhì nông, tam công, tứ thương, nên từ đời này qua đời kia bề có con cho học tại chỉ muốn cho nó thi đậu làm quan, đũa vào học không được thì đem về tập làm ruộng, chứ ích ai c. ừ cho con học công thương như các nước.

Bởi có đó nên sự mở mang trí minh mại chậm trễ. Cảnh tượng ấy đã thấy rõ ràng chẳng cần chi phải nói cho dài. Nói tắt một đầu, mình học sách Tàu nên cho chữ sĩ đưng dấu, còn khách-trẻ họ học sách Tây mà lại dùng chữ chữ thường cũng trước vậy? Hay là họ gọi mình mở mở mở mở quyên-môn dùng chữ rộng đường Thương-mại cho họ dùng chẳng? Hay là họ có làm hai thứ sách một thứ thì họ để bên Tàu mà dạy nhau, còn một thứ thì đem bên cho mình học đó chẳng? Hay là câu sĩ nông-công cả họ viết ngay rồi gặt hiểu mình cứ bên tay mặc má đọc qua, còn họ thì bắt bên tay trái đọc lại đó chẳng? Nếu muốn tiến hóa với người thì khá xét lại xét lại.

4o Tại học lòng nghi kỵ. Quốc-dân ta xưa nay bởi hai chữ nghi kỵ nên không làm việc chi lớn được. Nếu có người kiến-thức ra rủ hiệp bọn mà khai thương, hùn tiền mà mở ruộng, quốc-dân ta trước trong trí nghi về sự ăn tiền liền, chớ chẳng xét coi

sự hùn hiệp người ta thì đó sẽ có lợi nhiều hay là lợi ít.

Và nghi kỵ là một tánh xấu chung cả toàn cầu chớ chẳng phải riêng của xứ mình. Nhưng vậy mà sự nghi kỵ xứ mình coi thể nó lớn hơn của xứ người nhiều lắm. Tại sao vậy? Tại Việt-Nam ta tuy gồm chung một dân tộc, mà trong dân tộc ấy bị chia ra nhiều phe sở học khác nhau, sở kiến khác nhau, sở hành khác nhau. Những phe ấy là: 1o Tân học (học theo Pháp). 2o Cựu học (học theo Tàu). 3o Tư-bản (điền chủ), và 4o Nhơn-công (người làm mướn).

Phe tân-học thường hay cười phe cựu-học là hủ lậu, chớ phe tư-bản là há tiện, khi phe nhơn-công là dốt nát. Phe cựu-học lại chớ phe tân-học là khiêm lễ nghi, chớ phe nhơn-công là hèn hạ, duy có đũa ghẹo phe tư-bản mà làm ăn. Phe tư-bản lại chớ phe tân-học là xảo trá, ép phe nhơn-công mà thủ lợi, duy có lộn với phe cựu-học mà ăn ở. Còn phe nhơn-công đã chẳng quen phe tân-học, không thích phe cựu-học mà lại còn hay oán hận phe tư-bản. Ấy tại phe này khinh thị phe kia, phe kia oán giận phe nọ, đó đó kỵ kỵ nhau, không thông đồng nhau, không thích hiệp nhau, nên sự tân-hóa xứ mình mới ra chậm trễ.

Nếu quốc-dân ta mà muốn tiến hóa cho kịp xứ người thì tân-học cựu-học phải rửa sạch lòng nghi kỵ, phải vui mà điều đố chi về nhau, liêng lạc đoàn tề cùng nhau dựng cất: ghĩa cho phe có tư bản họ rõ sự thương cở phơng cháo, nhơn-quân tranh cạnh, hiện kiếm đương kịch liệt đũa Đình-boán, cho họ hiệp ý kiến, thanh giặc mề, xuất tiền tài mà kinh dinh công cở. Nhưng cũng phải khuyên họ cho vay bạc tình lời nhẹ, cho mượn đất tình lúa rẻ đặng mà điều đố phe nhơn-công vì trong sự nông công cở, nhơn-công cũng qui như tư-bản vậy. Ngày nọ mà phe này nươg đượ phe kia, tin cậy nhau, nhữn biết nhau rồi, thì sự tiến bộ quyền lợi chẳng lâu, sự khai sảng tài nguyên chẳng khó.

5o Tại thiếu vốn lớn.

Nam-kỳ ta là một xứ sang ruộng đất tốt, lợi thiết nghiệp nhiều, thế thì dễ mà tiến hóa mau lắm. Xưa nay hăm từ đũa là tại mấy duyên cớ đó nờ: tước mà công tại thiếu tư-bản. Tuy nờ trong Việt-Nam từ lâu chi là phú hộ, song sớ cho kỹ những phú hộ ấy phần nhiều thì lâu ruộng đất chớ không phải giàu học tiến. Cũng chẳng thấy eo người tiến, giá cở lớn, sự nghệp đặng nhữn ba cở muốn, mà bởi ại lý cở

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO XANH

Mùi đá ngon mà giá lại rẻ

tiền giá đất vườn chớ trong nhà bạc trắng không dư bao nhiêu đó.

Đã biết trong 2) tỉnh Nam-kỳ cũng có người có bạc trắng sáng nhiều, mà thâm thay mấy vị ấy chỉ để bạc mà đũa mà chôn chớ không muốn đem ra mà thông dụng. Nam-kỳ là một xứ thiếu tư-bản mà khai công thương cũng nông vụ. Vậy muốn cho quê-hương mau tân bộ thì mấy ông có sáng tư bản phải không trực bạc ra mà làm; bằng không thì phải lập xã-bội, thiết công-ty, hùn công nhau kể ít người nhiều, đường ấy thì mới có vốn lớn mà kinh dinh công thương, quản khai điền địa chớ.

BIỆU-CHÍNH.

Xin khán-quan lưu ý

Kính lời cùng liệt-vị khán-quan đặng rõ: Từ *Nông-cô Min-dâm* mà đặng về vang và bền vững cho đến ngày nay đũa, thiết cũng nhờ thanh tịnh của chư qui-ông hết lòng chiều cở, tôi thâm cảm chẳng cùng. Nên tôi vẫn đợc đam hết tác dạ nhiệt-thành ra mà đến bối cho quê-vực. Ngặt còn cở một đũa nó ngăn trở tôi không thì thờ đợc cho toại lòng tôi ước nguyện. Là trong số một ngàn bốn trăm hơn bốn trăm ngoài vì chưa đợc tiến mua Báo của mình. — *Chư qui-ông ời!* Đã biết rằng mỗi ông vốn cở 5 đồng, thiết chẳng phải bao nhiêu đó chũa. *Nhưng má,* cộng hết số 4 trăm ngoài ông, thì hơn hai ngàn ngoài nguyên bạc.

Ấy vậy, nếu chư qui-ông mà không để ý nhớ giùm, thì cái ngói viết *Nông-cô Min-dâm* cũng khó bề mà hươi đợc.

Nhưng tôi nghĩ vì chư qui-ông, ai ai cũng vậy, hoặc kẻ mác lo việc này, người mác lo việc khác, nên không nhớ đợc ngày mua Báo của mình, hoặc ở xa nhà thơ đũa thép, nên không dịp rảnh mà gọi mắng đũa.

Vậy nay tôi đũa lỗi má nhắc lại cho chư qui-ông hay, nếu ông nào chưa đợc tiền mua Báo của mình, thì xin để ý nhớ giùm, cùng mở lòng hào-hiệp, mua mắng-đũa gọi đũa đợc liền, cho tôi cở thể mà duy trì và chấn chỉnh tờ *Nông-Cô* lại cho đặng về vang bền nữa, và xin chư qui-ông cũng đam lòng lân mẫn cho kẻ cở chí nhiệt-thành cùng quê-vực mà miêng chấp những lời đũa đợc của tôi trần tở cùng chư qui-ông đũa, thì tôi lấy làm háu hạnh chẳng cùng.

Nay kính,

NGUYỄN-CHÍNH-SÁY
thoát mướn.

Tiệc rượu quý trọng

Hôm chiều 30 Octobre này đũa 9 giờ tối, Hội Báo-chương Nam-kỳ cở trần thiết một tiệc rượu rất quý trọng tại nhà hàng Continental mà đũa quan Toàn-quyển, cở quan Thống-đốc và quan Thán-sĩ Nam-kỳ, cùng các quan lớn Langsa và Annam học tâm ngoài viên dự tiệc. Lúc ấy ông Hội-trưởng Hội Báo-chương và quan Thán-sĩ Nam-kỳ mỗi ông mỗi đợc một bài mà chúc tụng công đũa quan Toàn-quyển, và ngài cũng cở đũa lại một bài mà giảng luận nhữn đũa ích quốc lợi dân. Nhữn cả ba bài đũa dài quá, dịch ra quốc-ngữ không kịp mà đũa báo kỳ này, vậy xin để kỳ sau Bồn-quán sẽ đũa đũa cả ba bài cho chư khán nhân khán.

N. C. M. Đ.

Ông Outrey, Pháp-quốc

Hạ nghị-viện nghị-viên
Viêng tỉnh Long-xuyén

Ông Outrey là Nam-kỳ đại-biểu tại Hạ nghị-viện, trong tuần rồi cở đi viếng

Thuốc hút
hiệu
CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Là một thứ
người ta ưa
dùng hơn và
hay hỏi mua
thường lắm

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
cở trừ mà thôi.

nhiều tính. Bữa 18 Octobre 1917 ngài ở Cầu-thơ lên đến Long-xuyên hồi 9 giờ ban mai. Ngài đi thẳng vào đình quan Chánh-Bổ chủ tịch thì có đủ mặt các viên quan Langsa và Annam cùng các tổng làng chực sẵn nơi đó mà rước ngài.

Chào hỏi xong rồi, quan Chủ-tịch bèn tỏ ý lời mà mừng ngài và cảm ơn ngài chẳng quên tình quê mùa chẳng quên đường xa xuôi đến vùng Long-xuyên làm cho phỉ dạ quan dân an rước. Ông Outrey tỏ quan các quan và làng cũng có lòng chực rước ngài rồi ngài bèn tỏ cái đại khái sự Đại-pháp Chánh-phủ tâu chọn ngài mà sai qua miền Cự-đông nữa. Rất hết ngài khuyên quan dân phải đồng tâm hiệp lực đặng mau mở rộng cuộc lý tài trong cõi Nam-châu và đặng giúp đỡ Mầu-Quốc là nước tuy đương mắc việc binh cách mà chẳng hề quên cõi Đông-dương trong giây phút nào hết.

Lối 10 giờ rưỡi cuộc tiếp rước xong rồi ngài mới từ mà về nơi công-xá. Đứng 12 giờ trưa ngài trở lại đình quan Chủ-tịch mà dự tiệc cùng các viên quan Langsa và Annam.

Hồi 4 giờ rưỡi chiều ngài đến hội-quán mà dùng một tiệc rượu tiếp mừng. Khi người đến đó thì để có đủ các viên quan Langsa và các hội-viên Khuyến-học-hội chực mà rước ngài. Khi phân ngài thì xong rồi, quan Phủ Lê-quang-Liêm dit Bảy bên đứng giấy trên tờ đại lời cảm tạ ngài có lòng chiếu cố đến vùng hội-quán.

Ông Outrey đáp rằng ngài đã có ý nom dùm việc cũ chỉ của các hội Khuyến-học trong Nam-kỳ; Ngài đã chán nghe rằng từ khi Âu-châu khai chiến đến nay thì các hội Khuyến-học đã hết lòng nhiệt thành mà tại lời Mầu-Quốc và ngài cũng rõ biết nhất là hội Khuyến-học tỉnh Long-xuyên đã có ghe phen làm nghĩa mà tổ cấp cho các hội Phước-thiện. Ấy là đờ ngài chẳng hề quên mà bên Mầu-Quốc cũng đã rõ biết. Việc rồi ngài lại hỏi trong hội có vấn-đề chi muốn phân tử công ngài thì ngài càng lòng mà chỉ cười.

Ông Hội-Trưởng liền đứng giấy mà phân công ngài những điều sau này và

xin ngài ban ơn giúp đỡ cho vừa lòng dân muốn:

1°- Có nhiều đồng cao kiến muốn cho Chánh-phủ khi bắt chiến rồi thì cho hết thầy dân Annam vào tịch Lonasa. Vấn-đề ấy rất trọng, theo ý kiến của ngài nghĩ cho thế nào là phải?

Ông Outrey đáp rằng sự ấy ngài đã có bàn tính với nhiều nghị-viên Hạ-nghi-viện rồi. Thế thì khó mà cho một người Annam vào tịch Lonasa hết thầy cho được. Vì dân Nam-kỳ phần nhiều còn quê mùa đối mặt chưa rõ quyền phép của người, nếu cho hết vào tịch Lonasa thì chẳng ích lợi chi cho chúng nó. Theo ý ngài thì nên lựa người nào có học-thức mà cho hưởng trọn quyền dân Lonasa, song hề cho một lần thì còn cháu được hưởng luôn luôn chứ cho hưởng một đời người mà thôi đó thì tế ra coi dân Nam-kỳ là Thuộc-dịa của Pháp-Quốc chẳng bằng dân khác ở phương Đông là kẻ chẳng di chấp chỉ với Mầu-Quốc.

2°- Chánh-phủ mới thiết lập trường Đại-học mà dạy người Annam. Đều ấy thiết thì song hiện kiếm trường trung-học như trường Chasseloup-Laubat có một cái mà thôi, mỗi năm số học trò lên-nghiệp thì ra ít quá; nếu chúng nó đông mà xin vào Đại-học thì lấy ai mà giúp việc họ lại cho Chánh-phủ cùng các sở thương cô công nghệ? Còn như bắt chúng nó đi lãnh việc mà làm hết đi nữa thì cũng không đủ mà dùng rồi đâu có người mà vào chơ môn Đại-học. Để vậy mà hai năm nay trường sư-phạm tại Giadinh lại bỏ đi nữa thì không thể nào tìm cho có thầy giáo mà bổ đi dạy các trường. Vậy xin ngài giúp lời xin lập thêm hoặc mở rộng trường trung-học, lập trường sư-phạm lại và trong các làng-hòn nhỏ cũng phải lập trường mà dạy trẻ nhỏ biết đầu chủ quốc-ngữ.

Ông Outrey coi bộ vui lòng mà nghe cái vấn-đề này lên. Ngài đáp rằng quan Toàn-quyền lập trường Đại-học trong Đông-dương thì hiệp ý ngài vô cùng. Trường Đại-học này chuyên môn thiết nghiệp là vụ cấp của người Annam ngò hầu tấn bộ đường kinh-tế, quân khai cuộc lý-tài. Còn sự mở thêm trường

trung-học, lập lại trường sư-phạm và lập trường công các làng thì để ngài cấp mặt quan Toàn-quyền rồi ngài sẽ tỏ các sự ấy là sự chẳng khả hồ qua được.

3°- Có lời nghị mới sửa tu thâu-giáo lại. Trong lời nghị ấy có định hai ty. Thượng ty thì cho những người có bằng cấp tú tài (baccalauréat) bằng cấp cao đẳng sư phạm (brevet supérieur) và bằng cấp sơ đẳng sư phạm (brevet élémentaire) Chín tháng thầy giáo bảy giờ đó thì đi vào hạ ty hết thầy. Và trong cựu ty có nhiều thầy giáo công công dẫu, tài thiết phẫn cho họ làm, vì trước trước thì thi nghiệp lấy bằng cấp sơ đẳng sư phạm (brevet élémentaire), sau bỏ bằng cấp ấy mới thế bằng cấp thi nghiệp-tron (diplôme de fin d'études) Hai thứ bằng cấp công vậy mà ai có cái trước thì nhập thượng ty, ai có cái sau thì nhập hạ ty, như thế thì e coi chẳng được công bình chăng?

Ông Outrey đáp rằng lời ấy rất hữu lý, vậy để ngài trao lời lại với Chánh-phủ.

4°- Xứ Long-xuyên mấy năm nay nhờ có đào rừ kinh Thônát nên mới mở đất được chút đỉnh. Nếu Chánh-phủ mà đào luôn cái kinh Chaudoc qua Rach-gia và kinh Long-xuyên qua Rach-sỏi nữa thì đất phải mở hết thì bốn tỉnh mới thành vượng.

Ông Outrey đáp rằng ngài là người từng trải địa thế Nam-kỳ. Khi ngài lãnh quyền Nguyên-soái ngài có dự đào nhiều kinh lớn như kinh Thônát, kinh Quan-lộ, v. v. Nay ngài trở lại thấy mấy kinh ly đào rồi thì ngài vui lòng lắm. Kinh Rach-Sỏi và kinh Chaudoc khi trước ngài không có dự vào chương trình mở đất. Vậy chẳng có dự vào chương trình mở đất. Vậy chẳng có dự vào chương trình mở đất. Vậy chẳng có dự vào chương trình mở đất.

5°- Mấy năm nay Chánh-phủ định cho khố đất tới 50 mẫu mà thôi. Luật ấy làm ngăn trở sự tiến hóa trong mấy tỉnh miền Hậu-gian này lắm. Người Annam ngày nay ham học chuyên vụ cuộc lý-tài, có nhiều người có chí muốn

lập hội Canh-diên, hùn vốn đên một hai chục muôn bạc. Song các khản hoặc thuận mãi đất nhà nước nhiều không được nên họ còn dự dự đó.

Ông Outrey đáp rằng ngài đã có nghe Chánh-phủ sẽ sửa luật cho khản đất đến 300 mẫu. Theo ý riêng ngài nếu hội lập thành có vốn lớn thì Chánh-phủ cũng nên cho thuận mãi đất cho nhiều mà khai phá vì nếu mỗi sở đem ra đầu giá như hội mua không được thì làm sao.

Ngài nói dứt lời ông Hội-Trưởng bèn tỏ ơn ngài về mấy lời trân trọng ngài đã chỉ biểu đó. Đến 5 giờ rưỡi mạng cuộc. Ngài bèn từ giả mà đi lên Thư viện hội tỉnh (cercle-bibliothèque) vì các viên quan Langsa cũng mời ngài mà đãi một tiệc rượu nữa. Qua đến 9 giờ tối ngài mới xuống tàu mà về Rachgia.

Trong ngày 18 Octobre 1917 tại Long-xuyên thì là:

Trên dưới đặng lòng, khấn khích nương nhau trường kịch-liệt.

Tây Nam trông mặt, hèn hò bước tới nẻo văn-minh.

B. Ch.

Xét theo mấy câu văn-dé này thì quan Phủ Lê-quang-Liêm thiết rất có dạ nhiệt thành lo lắng cho dân-tộc ta là dường nào! Đáng kính, đáng kính.

Chữ-bút

Luận về hàng Bạc

Kính ông Chữ-bút,

Xin cho tôi một chèo giấy và ông vui lòng ấn hành giùm bài này thì tôi rất đội ơn.

Vả chẳng tôi ở xa nên Báo ra thứ năm mà chưa nhựt mới tới, tôi liền rọc ra coi, thấy trương thứ 11 có lời của cô Trần-kim-Tiền nói về hàng Bạc đã bỏ mà lại đồ lóng, thì tôi rất buồn.

Nguyên từ khi ngoài Bắc gửi hàng vào Nam-kỳ ta mà bán, thì tôi coi thứ nào cũng đầy chắc, nên tôi có ý ham, một là rẻ, hai là rẻ thuốc, ba nữa là mình có

mặc thiên hạ mới bắt chước theo, chừng ấy đồng-ban ta có lẽ mau tấn phát đặng, nên cái từ ấy những nay tôi mặc toàn đồ Bắc, đồ Bắc có thứ giống như nhiều mình đoạn của Tàu, thì tôi mặt thường, còn như: bán, bán, bán, xuyên và sa-bột thì để dành có đi đầu mới mặc, nay tôi thấy lời có nói nó hay đó, và bỏ thì tôi rất buồn, vì mấy môn đó tôi mua cũng nhiều, duy từ hôm tháng ba tôi lấy cái áo lương hoa-dầu mà mặc cho tới nay tôi chưa thấy rách, không biết chừng nào nó mới rách và sẽ trở ra làm sao?

Còn hàng Tàu như trừu nhiều, bán bán, thì chắc thiệt, chớ xuyên, bán, tôi mặc thường trong sáu tháng, đã phải vá quá nhiều rồi, mà trước khi vá quá nhiều phải nói tay, ấy là tôi thường để ba cái áo bán, xuyên của Tàu mà mặc thường thì coi thiệt nó mau rách hơn hàng Bắc lắm có à!

Xin cô chớ chấp thì tôi lấy làm có phước, vì phận nhỏ hèn mà đầu đum luôn đum cùng người lớn, song vì binh vực cái quyền-lợi cho quê-hương, nên tôi phải thổ thề vài lời, xin cô mựa chớ chấp nê.

Mã-lơ-mơ-cít Bờ RỒI

Bentre

TIHUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LỘP

(TRAI ĐẤT)

Mùi nó thơm tho diệu dàng chẳng có thứ nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có từ xưa mà thôi

世界新聞

THẾ GIỚI TÂN VĂN

TRUNG-QUỐC

Tin ngày 16 Octobre 1917

Báo-kính. — Chánh-phủ Trung-Hoa đánh dây thép cho Louyong-sing hay rằng Chánh-phủ hàng lòng rút quan Thống-soái tỉnh Hồ-nam, là Fouliangao về và cho người khác đến trấn miệt Tây-nam.

Liên-trái-phá. — Hôm ngày 14 tây tháng budi sômmai, có một trái phá nổ tại nhà hát bóng "Grand monde" ở góc đường "Moutigny" và "Avenue Edouard VII" Báo China Press thì nói thiệt trái phá nổ; còn báo Tàu lại nói pháo chó không phải trái phá.

Cũng cho là đi, trái phá nổ làm bể một lùm xi-măng vách tường rất lớn, mà sao chẳng có một người nào bị hại cả.

Hộp-quet. — Có tin Chánh-phủ cho hay rằng, có chỉ-dụ của Đức-giám-quốc ban ra, kể từ ngày 16 Octobre 1917 về sau, thì giá bán hộp quet tăng lên 50%.

Mời rồi đây tại Thiên-tân có bảo lục to, nội-tính-thành nhà cửa hư hại rất nhiều.

東洋時事

ĐÔNG-DƯƠNG THỜI SU

Giá lúa giá bạc

Mỗi tạ 68 kilon chò tới nha máy từ 1\$95 tới 2\$00.

Kho nhà nước	31.80
Hãng Đông-dương	3 25
Hongkong Shanghai	3 80
Chartered Bank	3 80
Barque Industrielle de Chine	3 80

Saigon

Đông-hồ-hát. — Con này bị cuộc chiến-tranh bên Âu-châu, đồn ông mắc lo bảo-thủ nước nhà đôn bà bị lo cây cấy, nên không ngày-giờ mà làm đồng-hồ; vì vậy nên đồng-hồ hát lăm.

Bởi đó cho nên, tại Saigon, hôm đêm 14 rạng mặt 15, có vài người lạ mặt, đến viếng nhà Trần-vân-Bảy kêu Han, ở đường Testard. Thấy nhà Bảy có treo 1 cái đồng-hồ còn tốt, giá đáng sáu ngàn, bèn bụng phực. Vậy mà còn chưa vừa bụng lại quơ thêm quần áo, giá được 15 đồng và ba đồng bạc mặt.

Thợ may bắt trung. — Cô Cao-thị-Lãnh, 47 tuổi, chủ tiệm thợ-may ở số 221, đường Lagrandiere, đến bót có rằng, thị Năm, 45 tuổi, quê-quần ở Mỏ-cây, làm công cho cô, bữa 11 tây này có lãnh tiền trước của cô là 18 ngàn, và lãnh hai cái áo hàng đen và hai cái quần lãnh đen đang may. Té ra lãnh thì có mà đem lại thì không, phần thì bị lãnh đổi lảng tron, làm cho Thị-năm... tụt tuốt mất. Có tiền xài, lại có quần áo mặc, làm công man được tiền quá.

Xai giấy khỏi tiền tiền. — Bỏ ai biết làm làm sao mà khỏi đóng tiền lại có giấy thuế thân? Xin hỏi Ng.-vân-Quan kêu là Lê-van-Khuê, 20 tuổi, làm công tại nhà máy Ngy-chong-Seng, ở đường Bonnard thì rõ. Số là tên Ng.-v-Quan này không biết giấy đâu mà có, hoặc mượn của người ta, hoặc... thì đi của chúng, rồi bị lính xét bắt, nay còn giam tại... Đẽ mảy ông giam hãm tại đâu?

Cholon

Tên Phan-vân-M. 24 tuổi cả gan dám hăm dọa mà giật 0\$75 và đánh tên Khách-trữ Hồ-Đông, 35 tuổi. Tên Phan-v-M... và tên Hồ-Đông này đều làm công tại nhà máy Yea-Ci-ông, gần chợ Bình-Đông. Còn phe của Ph.-v-M... Được mười tên nữa, lãnh tuần thành còn đương tập nỏ.

Longxuyen

Chuyến lạ. — Thiểm xám Hồ-Muoi, 34 tuổi và Khách-trữ Trương-An 32 tuổi, làm thợ-mộc, ở chung một nhà với nhau mà lại đé nhau và đánh nhau

Duyên cớ như vậy:

Á-xâm Hồ-Muoi khai rằng công nàng đi khỏi (chắc là về Tàu) Trương-An theo an-ủi nàng và kiếm đều hơn sự thiệt mà nói, muốn trêu hoa ghẹo nguyệt. Á-xâm không ưng. Đứa nợ qui dục Trương-An, làm gan lại vuốt ve á-xâm. Á-xâm bắt tay mạnh quá, nên cái tay vô tình nó nhẹ trên mặt Trương-An mà tấp. Chững Trương-An nổi nóng, ôm gan á-xâm mà quần trên giường. Á-xâm Hồ-Muoi lại khai rằng: Hối ngộ la, ngộ xó Trương-An thì Trương-An té lằm chên bụng ngộ, lồi ló Trương-An cái lấy lãnh ngộ khôn biết bao điều mà kể, lau quá chịu không kể.

Trương-An lại rói rằng á-xâm kha gian, số là Hồ-Muoi nhiet y là đồ phung-cúi lỗ-lỏi và liện y một cái bình trà. Vì vậy nên y phưng phưng lửa dấy, sự-sục đầu sôi, y lại tá á-xâm. Trương-An lại có hai người chứng nói theo y và khai rằng bởi trước Hồ-Muoi làm... Rước bướm đưa ong tại Cholon.

Như quả mà Trương-An có y cường gian á-xâm, thì ta cũng nên gọi hân là Khách-ba-nái.

Vinhlong

Ăn cướp. — Một đám ăn cướp mới đánh tại làng Long-hồ thuộc tỉnh Vinh-long.

Tên Trần-vân-Khanh, 21 tuổi, đang ngủ tại nhà người cho, thỉnh linh nghe có người cưa song vách. Nó vùng thức dậy thì ăn cướp ào vô bắt nó trói lại rồi để nằm dưới ván. Ăn cướp bèn lấy bữa bữa tù sắt trói giờ mới dặng. Trong lúc mấy đứa kia bữa tù thì có hai thằng ăn cướp cầm súng đứng ngoài mà rình coi có ai đến cứu chẳng, còn mấy tên kia bữa tù dặng rồi bèn lượm đồ nữ trang, lấy giấy bằng khoán và giấy bạc 100\$ với giấy 20\$ rất nhiều. Lấy rồi ăn cướp bêu một phát súng ngay cửa, có y làm cho thiên hạ sợ mà chẳng dám rượt

theo rồi nhảy xuống bể chiếc xuống bươm về phía làng An-Hương.

Trong khi ăn cướp đánh phá thì mấy người lân cận và hương chức làng cũng đều hay mà không ai dám tiếp cứu.

Tên Trần-vân-Khanh chỉ ra thì bắt dặng một tên ăn cướp là Trần-vân-Meo. Ăn cướp lấy hết ngàn 7 trăm 76 đồng.

Travinh

Mới đây tại làng An-trường thuộc tỉnh Travinh có một người đồn bà chuyên bụng mà có đầu huýt trái; có cụ Annam liệu bề cứu không kham mới đánh giầy thép cho quan chủ tỉnh là ông Gazano. Tức thì quan chủ tỉnh lên xe hơi rước thầy thuốc là ông Khai, thăng đồng An-trường. Xe chạy 1 giờ rưỡi đã tới nơi. Quan thầy ra tay trong một khắc đồng hồ mẹ con đều cứu khỏi. Ten Tiên là chồng người đồn bà để liền lạy tạ quan Chủ tỉnh và quan Thầy. Hai ông trở lại lấy làm vui vẻ vì có nhờ quan chủ tỉnh đem xe rước mới đến kiếp mà cứu dặng hai mạng, lại mừng vì cứu giúp dặng người đồng ban của mình.

Như ông Gazano là một vị quan lớn mà hết lòng tận tâm cho dân, mới đáng làm cha mẹ dân một tỉnh.

Còn M. Khai là một quan Thầy thiệt giỏi chuyên trị bệnh mà cứu trong nháy mắt, đáng kính, đáng khen.

Thai sản dị thường. — Trong làng Phước-hải (Travinh) có hai vợ chồng kia tên là Nguyễn-tấn-Hảo và Lưu-thị-Vàng, mới sanh hai đứa con rất nên quai gò.

Lời bà mẹ nói: Hai đứa sanh rất khó, vì nó dính lại với nhau, từ lưng quần tới bàn đít dính liền lại, còn từ bàn đít sắp xuống thì riêng ra 4 cái chơn, từ bàn đít sắp lên thì riêng ra hai cái bụng, bốn tay như hai người, cho nên cả hai đứa nằm nghiêng và day mặt ra hai bên, có khi nằm ngửa thì nó vận cái mình lại.

Hồi sanh thì đứa lớn hơn nước da trắng ra cái đầu trước, tới ngan cái bụng thì thấy hai bàn chơn đứa nhỏ, nước

da hơi đỏ, khi ra tới cái đít là chỗ dính đó, thì tự nhiên ra mau và nằm trở lại cái đầu một phía với nhau.

Sự lạ này là cả hai không phải là trai mà cũng không phải là gái, vì nó không có dấu gì chỉ con trai hoặc con gái, phía trước thì không có gì hết, phía sau đít thì có hai cái lỗ gần nhau, lỗ trên thì dài lỗ dưới thì yả, cả hai đứa dài yả chung nhau có hai lỗ đó mà thôi. Phía nằm nghiêng bề trên chỗ dính lại thì có một lỗ nhỏ coi như húng vô chớ không tới trong thịt.

Hai đứa nhỏ coi bộ mạnh giỏi, còn mẹ nó coi bộ buồn, nên phải bị rét.

Giấy LE NIL là giấy tinh-anh thượng hạng.

Tiếng đồn chẳng sai

Tôi có thấy các thư nhứt-trình khen tiếm về hình của M. Nguyễn-đức-Nhuận ở Giadinh về rất khéo; nên tôi có đem hình của ông thân tới lên mượn về.

Nay hình về đã rồi, tôi vô xem thiệt là giống và khéo lắm: Quả thiệt tiếng đồn không sai.

Nên tôi xin đề ít lời vào báo chương, mà tỏ cho chư quí-vị hay rằng: tiếm này về hình thật là khéo.

THUYONG-CONG-MINH
Conseiller colonial à Bêtré.

CÓ GIÁO-DỤC

Mới thành hơn từ

(Tiếp theo)

Chứng ấy trong lòng sẽ nói chớ chi mình lo dạy dỗ nó bởi lúc còn thơ ấu, thì ngày nay có đầu ra đến đời này!

Người xưa có nói hai câu này rằng: « Nghiêm phụ xuất hảo tử,

LIÊN-THÀNH

ĐÔNG-DƯƠNG SẢN-VẬT CỎ-PHÂN-HỮU-HẠN CÔNG-TY
Tư-bản hiện được: 98.200 \$ 00

Mỗi cái tại CHOLON, Quai Testard, số 3

Nhãn hiệu này in giấy mà dán vào chỗ hồ trét nắp thùng, chỗ hai bụi đèn đèn ngọn lại, là chỗ để thay đổi những chữ làm dấu riêng là a, b, c, d, e, g, h, k, m, n, x, t, trên nắp thùng đó đóng hai chữ 運城 (Liên Thành) và muốn mua nước-mắm thật, thì phải coi cho kỹ. Ai muốn mua nước-mắm thật, thì mua những thứ nước-mắm hiệu đi của chúng (Marque déposée) của Công-ty « LIÊN-THÀNH » đây.

Nay kính rao.
LIEN-THANH.

ĐÔNG-DƯƠNG SẢN-VẬT CỎ-PHÂN-HỮU-HẠN CÔNG-TY
Cán-khải.

Được thì ông rồi, tôi liền dâng số của phép Đức-vua đứng đi xem kinh-đó Ninh-đông-đó. Đức-vua nhậm lời và phán rằng tôi đứng làm hội nhơn-dân, cũng đứng phí tư nhà cửa chúng nó. Ngài lại hạ chiếu cho nhơn-dân hay đều ấy: Vòng thành cao được 8 phân rưỡi, dài chỗ g ba phần ba ly, và mỗi một khuôn ba thước rưỡi thì có xây 1 cái tháp rồi cao dần. Tôi bước ngang qua xây... và tôi đi giục theo hai cái đường lớn. Vì tôi sợ áo dài nó vướng và làm sụp nhà cửa, nên bữa đó tôi mặc áo cộc mà đi. Lại lúc tôi đi, thì tôi phải coi sự đắp nhơn-dân đi ngoài đường; cũng có vài tên dân chúng tuân lệnh vua, cứ đi ng ãn-ngiễn ngoài đường trong lúc tôi đi dạo. Thấy nhơn-dân đứng coi tôi trên bốn tầng lầu, trên vua lửa, trên mành chỉ rất đông, nên tôi định rằng thành Ninh-đông-đó rồi đồng dân sự, Thành này vốn vững, mỗi phía đo chừng một

trăm sáu mươi lăm thước đúng. Hai cái đường lớn tôi đi này giờ dựng nhau và chia kinh-thành ra làm bốn xóm. Hai đường ấy rộng được một thước bảy, còn mấy cái đường nhỏ mà tôi đi không được thì rộng từ bốn tấc tới sáu tấc. Trong kinh-thành ở được 5 trăm ngàn người. Nhà thì cất ba, bốn tầng; còn chợ và tiệm hàng-xén thì không biết bao nhiêu. Nơi trung-vương thành, ngay nơi ngã tư, thì là đền vua. Cách đền vua chừng 7 tấc có xây một vòng tường cao tám tấc. Đức-vua cho phép tôi bước ngang qua vòng tường đứng đứng xem bốn phía đền cho đỡ. Trong có hai cái sân, nhập lại, thì vườn vức 13 thước. Tôi xem cung điện của vua thì tôi mừng hết sức. Mà xem được cũng khó chứ không phải dễ gì các cửa đền cao 5 tấc rưỡi và rộng có 2 tấc mà thôi. Vì lại các dinh đầy phần thì cao tới 2 thước, phần thì vách tường dày có hai phần, nên tôi không dám bước

qua, sợ vướng sập đi. Đức-vua lại muốn sao cho tôi xem cho hết cung điện của ngài. Trong ba ngày, tôi làm như vậy mới coi hết được. Tôi lấy dao chặt cây cách đền vua chừng 2 thước. Tôi lấy cây ấy mà đóng hai cái ghế vườn cao được 1 thước. Làm ghế rồi, tôi xin Đức-vua hạ chỉ cho lê-dân hay rằng tôi đi xem kinh-thành một lần nữa. Lê-dân hay rồi, đóng cửa ở tại nhà, không đi ngoài đường, ngoài sá. Chừng tới mới đi lại đến vua, hai tay xách hai cái ghế. Đến sân đền rồi, tôi mới leo đứng trên một cái ghế, tôi với thông cái kia qua khỏi nóc dinh và để tại khoản trống chín giữa sân đền.

(Sau sẽ tiếp theo)
TRẦN-PHÁT-VĂN.

DENTIFRICES
THUỐC ĐÁNH RĂNG CỦA CÁC CHA
BÉNÉDICTINS
de **SOULAC**
LÀM RA
Thuốc nước, thuốc sệt, thuốc bột hay là xà-bông.

ATELIER de GRAVURE
SUR TOUS MÉTAUX
TRANG-KHANH-LONG
SAIGON
149 RUE CATHINAT 149
TRAVAIL SOIGNE
PRIX MODÉRÉS

Kính cùng chủ-vị đứng số:
Tiệm tôi khác các thứ con dấu bằng đồng có đế thế kiểu con dấu thường dùng và con dấu có ngày tháng thay đổi, hoặc con dấu in chữ nổi, không phải in bằng mực, (Timbre sec et humide dateur automatique) có mục lục các thứ con dấu để qui-khách lựa dùng và để giá tiền rất rẻ. Xin qui-khách chiếu cố, tôi rất cảm ơn lòng nhiệt-thành.
T.-KHANH-LONG
Graveur
149, rue Cathinat, Saigon

MÁY XÂY LỬA
ra gạo trắng
Monsieur Nguyễn-thanh-Liêm có mua máy xay lớn nên muốn bán máy xay lửa nhỏ (xay ra gạo trắng), máy này chạy bằng dầu lửa thứ thường rất phượng tiên, mỗi người đều coi máy được, không cần chỉ người thạo máy móc cho lắm. Vậy máy ông trong Lục-châu có muốn dùng máy xay ấy xin mời đến nhà hay là viết thư mà thương nghị.
NGUYỄN-THANH-LIÊM.
à An-hóa (Mytho)

樓東容艷
TIỆM-VƯƠNG ĐÔNG SANG
ở đường Bô-Charner n° 81 - SAIGON
Lời rao
Kính tỏ cùng Lục-châu quí khách đặng rõ tôi mới lập ra một tiệm ở Saigon đường Charner số 81, để chụp hình và ảnh cũ làm ra lớn, đồ mới hết thấy ở Hương-Kông đem qua, và có thợ thượng tiếng làm khéo-mau.
Tôi có sắm đủ đồ y phục Longsa Nam Nữ và đồ nữ-trang bổn-quốc, đủ thứ. Vậy xin quí khách có thừa điệp đi Saigon ghé tiệm tôi chụp thử mà coi và sau thì rõ việc làm của tôi thế nào.
Hay là có thân-bằng quí-hữu xin làm ơn nói lại tôi rất trang ơn.
Nay kính.

BÁN TÀU HƠI
(CANOT AUTOMOBILE)
Định giá là 2.000 đồng
Cả một chiếc tàu hơi (Canot automobile) kiểu mới còn mới tới, đóng bằng sắt giá-hạt 6 thước 7 tấc, máy mô-tơ (moteur Peugeot 12 H P); trong khoang tàu sắp đặt coi rất đẹp; có máy chạy đèn hơi (Acétylène), có huân (đài 3 thước, ngân 2 thước 4 tấc), và có ghế chng dài theo 2 bên bờ, trên ghế có lót nệm, ngồi được 12 người. Để tham hạ tàu thì lên tới một nước) được 4 tấc, chạy 7 nơ (nauts).
Định giá bán là hai ngàn đồng.
Sẽ gửi hình-chụp tàu này cho những người muốn hỏi đặng coi cho rõ mà mua. Xin đến nơi quán nhưt-báo Nông-cổ Mìn-dâm, hoặc viết thư hoặc điện nghị.

TIỆM TRONG RANG
HIỆU: ĐO-TÁI-SANH
Số 26 đường Giaclong số 26
CHOLON
Lời Rao
Kính cùng Lục-châu quí-khách đặng hay, tiệm tôi trong rang và bích rang vàng này, trong Lục-châu cũng có nhiều ông đi biết, giá đã rẻ hơn các nơi; mà cách làm nhất-nhất thấy đều chắc chắn hằng bền, hoặc trắng hay là bích rang vàng, cách thức đều theo kiểu kim-thời, bích bằng vàng Annam và vàng Tây, lại tôi cũng đặng bảo lãnh cùng qui-khách, như trong một năm mà răng của tôi trắng và bích, có sút rớt ra, thời đem cho tôi làm lại không ăn tiền, vậy xin qui-khách có sáng đẹp đặng, xin dời gót đến tiệm tôi, tôi sẽ sáng lòng tiếp rước chẳng sai, còn như qui-khách nào, trông cho đặng hai hàm hoặc bích vàng mà không dịp rãnh đến tôi, xin gửi thư thương nghị, chừng ấy tôi sẽ đến tại nhà qui-khách cũng đặng nội trong Lục-châu chẳng luận gần xa.
Nay kính.

NHI-THIÊN-ĐƯƠNG

PHARMACIE ASIATIQUE

38, Rue de Canton. — Cholon

Tiệm chính ở tại Quảng-dông, ông Lương-y Vi-Tê-Sanh chế ra.

Sưu-Độc-Linh-Dược

(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LA)

Bệnh Hoa-liều là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế-giới, hề mang lây nó, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giống bệnh rất trầm, rất độc, cho nhân-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh-hùng hào-kiệt, có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cùng tuyệt giống, hoặc di truyền lại cho vợ con, ấy cũng đều tại dùng lầm phương thuốc.

Chế như tiệp tới đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liều cũng đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy đặng nhiều cái mới tẻ mà nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liều thì hay dùng những vị Bả-đậu-sương mà xô cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà đắng xuống, như vậy thì chẳng những là hại thân mà lại không còn sanh con nữa đặng, ắt phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái sự hại ấy rất to. Và chẳng hề cái độc mà nó vào miết, thì nó cứ vào theo mấy nơi mạch máu, chứ không phải là ở hoai một chỗ, nếu xô như vậy mà xô ra mấy nơi mạch máu trong cả châu-thân đặng sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó đương hành mà cho xô ra, hoặc cho nó hạ xuống, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi, chứ nói lãnh chỗ độ ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to làm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông Lương-y đặng nghiệm cứu các chứng bệnh ấy mà chế thứ thuốc này ra đây, để mà cứu người và giúp đời, và lại tánh thuốc cũng là hòa-bình, không ngùn cũng không xô lắm, bệnh nặng thì mỗi ngày xô hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xô một lần, không đau bụng, cũng như thể người mạnh lại dẫn vào các nơi mạch máu mà đuổi các chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiểu-tiện, hay là hơi thở mà ra. Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liều mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch sạch sẽ, ăn đặng nhiều, ngủ yên giấc và sửa diện-mạo sáng láng, tinh-thần khỏe khoắn.

Chú trị các chứng bởi bệnh Hoa-liều kể ra sau này:

Phong thấp đau xương,	Bán thân bất toại,
Tim-la lở loét,	Đương-mai mọc mọc,
Đau bệnh hột-xoài,	Ung thư nhọt ghê,
Huyết khô huyết độc,	Lát voi lát đồng tiền,
Ghê độc lây lỵ,	Vô danh thũng độc,
Hạch nơi chỗ độc,	Các chứng độc ngoài da.

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin đừng có tiết tiền, hãy mua mà uống, vì thuốc này trừ dứt nọc chẳng còn tái đi tái lại nữa.

Cách dùng: Mỗi bữa sớm mai uống thuốc nước một muỗng và tối trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc hườn, uống mỗi lần ba hườn sau khi ăn cơm trưa và tối, phải tắm mỗi ngày một lần và phải cứ ăn đồ chua, đồ sống sít.

Mỗi ve thuốc nước và thuốc hườn giá là..... 3\$00

TRẠI THỢ MỘC MICHEL

Nguyễn-hiệp-Hòa

Tại chợ Lái-Thiêu

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là:
Bàn ăn mặc-dá dài, có cần 2 kiều. — Bàn ăn mặc-dá tròn có kẻ thành. — Bàn ăn mặc-gỗ liền 4 kiều. — Bàn tròn 4 trụ mặc-dá. — Bàn tròn 4 trụ mặc-cây. — Bàn xây cốt mặc-liền. — Bàn lâu 12 trụ. — Bàn khách (salon). — Bàn rượu (apéritif) 3 kiều. — Váng một chơn tiện, váng gỗ hai, và váng ba, Tủ thờ, cần 3 kiều; Tủ áo, Tủ rượu (buffet); giá nón dù (Porte parapluie et chapeau), Trụ kiền (colonne) ghê bàn-kết (Banquette), ghê ngồi 5 kiều, ghê Bàn nguyệt, bàn viết 3 kiều, váng một bàn đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kiêu thời, bằng cây trắc, cẩm lai, gỗ, toàn là cây danh mộc, thợ làm khéo léo tinh xảo, không giả dối.

Xin quí ông có muốn dùng các món đồ chưng dọn trong nhà, thì xin gửi thơ, hay là thân hành đến tại-tiệm tôi, tại chợ Lái-Thiêu đường ra công-xi heo (Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi sẵn lòng làm mau và vừa theo ý quí-vị.

CHỦ TRẠI MỘC.
cần khải

CAFÉ RESTAURANT

45, rue Amiral Courbet SAIGON

Kính cùng chư quí ông qui thầy đặng rõ:

Nay tôi mới lập một quán cơm Tây tại đường Amiral Courbet số 45 Saigon ngang nhà Khách-sạn Nam-dông-Hương, có đủ đồ ăn và bánh mứt cùng đồ điểm tâm ngon tiêu bõ. Cúi xin chư ông, có đi đâu tiện đường, ghé quán tôi chơi, tôi sẽ làm cho vui lòng đẹp ý chư ông.

SÁU HOÀN; cần khải

ÍCH-NGUON-ĐƯƠNG LÃO DƯỢC PHÒNG Ở ĐƯỜNG AMIRAL ROZE, SỐ 55, TẠI CHỢ CŨ SAIGON

丸補雙衣金
KIM-Y-SONG-BỒ-HOÀN
Thuốc bổ khí huyết

Tây là tự nhiên mà luận sự sống của người cũng như sự sống của thảo mộc vậy, loài thảo mộc sanh đúng thời tiết thì tươi tốt sồn-sồn, song cả ngày bị dang nắng gió chẳng đặng nhuan gội giọt mưa cùng nhờ hơi sương tuyết đầu rậm rạp cho lắm cũng khô thè thanh mậu bèn-dai cho đặng, nên suy ra sự sống của người cũng vậy. Phàm người bình sanh nương nơi tánh mạng mà tánh mạng do nơi huyết khí, huyết khí giúp đỡ tinh thần hệ tinh thần sung túc thì sự nhớ tưởng sâu xa, còn huyết khí dung hoà đầy đủ thì thân thể cũng dồi nạnh dạng, tánh mạng vững vàng. Bởi vậy người sanh ra phần nhiều lúc nhỏ vì do tinh tế sắc dục không chừng, hoặc lo lắng quá độ, mỗi mỗi hay gắng sức nhọc lòng, cứ chỉ thất tiết, nên phải hao kém tinh thần, lưỡng vơi khí huyết, xảy ra đầu tiên thiên bào tức hậu thiên hạc nhược, nguyên khí dần suy, nếu muốn cho thân thể hoàn toàn lại như xưa, thì phải bồi bổ huyết khí, dùng đường tinh thần khác nào như loài cỏ cây kia gặp cơn khô héo muốn cho thanh tươi lại thì phải vun phân tưới nước cho kịp thì ắt trở nên thanh mậu tốt tươi mà đơm bông trở trái, vì vậy nên người mà bị suy nhược rồi thì phải bồi bổ khí huyết, vun quén tinh thần ắt đặng phần diên niên ích thọ trường tử lương phương ấy là lẽ thường trong sự vệ sanh của người.

Nên Bồn-Dương gia tâm chính xét mà chế nên phương thuốc Sâm-Nhung-Kim-Y-Song-Bồ-Hoàn này rất nên thần hiệu, chơn tiết thuốc tốt và các vị tánh hoà huân không nóng không mát phải hiệp trụng theo phép điều dưỡng người khí, bổ ít tinh thần, áo vãng bao, sấp bảo chủ kỹ càng, công hay thượng phẩm phòng trị các chứng bệnh kể ra sau này:
Tinh kém-huyết khô. Minh gãy vóc ốm. Mỗi lưng tê gối. Bại hoai tứ chi.
Tinh thần đắm suy. Chấnng vui phòng sự. Lao tâm tiêu tứ. Mộng mị di tinh.
Tứ sắc không chừng. Tham vui quá độ. Xây xam mặt mày. Nhứt đầu cháng váng.
Đêm nằm trăn trọc. Ăn uống không tiêu. Làm việc quá nhiều. Nặng nề thân thể.
Khi mệt khi khỏe. Bệnh hậu thất điều. Các chứng kể đây. Trị nên hiệu nghiệm.
Thuốc này mẫu nhiệm. Bồi bổ tinh thần. Chẳng sánh tiền đơn. So tây thuốc phạt.

Thuốc bổ này bắt luận đến đặng đờn bà già trẻ chi đặng đều bổ khí huyết, sanh hóa tinh thần sống lâu mạnh mẽ, mau sanh con, già trẻ nên trẻ còn đương trẻ lại thêm sức lực mạnh mẽ, thân thể sung túc đa thịt mịn màng còn như những người suy nhược nhiều hồi bệnh hậu, (đau mới mạnh) yêu đuối luôn luôn thuốc này trong một tháng chắc thấy bồi bổ thân thể mạnh dạng, trảng kiện tinh thần lại như xưa chẳng sai và lại trừ các chứng bệnh hay sẽ đều thình lình, rõ ràng là một phương thuốc vệ sanh rất hay rất quí trên đời.

Một hoàn giá..... 0\$50
Trọn hộp bốn hoàn giá... 1\$80

丸 婦科 聖藥
Phụ khoa khôn-phụng hoàn
THUỐC ĐIỀU KINH CHƯỞNG TỬ

Phàm đờn bà đường kinh nguyệt có chứng thì đặng mạnh giỏi hằng ngày, đến gặp cơn sanh đẻ mà đặng mạnh giỏi cũng bởi nhờ nơi thân thể dung hoà khí huyết sung túc mà ra. Song ai cũng mong mỗi đều mạnh giỏi việc kinh nguyệt cho đúng kỳ và cơn sanh đẻ đặng bình an mọi sự, mà chẳng hay tìm phương giữ mình, tìm thuốc hay dùng ngăn ngừa trước cho khỏi đau hậu hoạn về sau, vì như cây cỏ mà đặng tốt tươi nhờ bởi khí âm dương hoà huân, còn người mà đặng mạnh mẽ là nhờ nơi khí huyết điều hoà, nên mọi người phải lo phòng trước lúc chưa bệnh, hay hơn là để gặp bệnh mới lo tìm thuốc hay. Xét cho kỹ người sanh thường hay có bệnh không chừng. Đây tóm một đều

đơn-khái của đờn bà khí kinh nguyệt và cơn sanh đẻ là đều rất quan hệ mà nội, còn kỳ dự biết bao nhiêu chứng bệnh hay xảy đến thình lình kể sao cho xiết. Nên bồn-dương có chế phương thuốc Khôn-Phụng này thiết là một phương thuốc thượng hạng thuốc đá hay lại hiệp sức điều dưỡng và bảo chế kỹ càng, bao sấp làm hoàn tánh dược mỗi mỗi đều trụng theo cách điều kinh chường tử rất nên thần hiệu, thiên hạ khắp đặng đã lâu, rõ là một phương thánh dược trên đời, nếu người đương mạnh mà thường dùng thuốc này thì chắc mạnh giỏi luôn luôn không hay đau vặt, còn đờn bà có chứng thì mau sanh con, chỉ như đã có thai lại thêm bồi bổ cho an thai và giúp sức mạnh mẽ đến cơn sanh đẻ, chẳng vậy mà thời đầu con gái mới lớn lên dùng thuốc này cũng hữu hạnh lắm là thêm điều học đường kinh, bồi bổ khí huyết đa thịt mịn màng, thanh tươi nhan sắc, thân thể phương phi, diệt trừ bá bệnh. Thiết là một phương thuốc vệ sanh của đờn bà.

TRỊ NHỮNG CHỨNG

- 1 Đờn bà khí huyết kém suy, đường kinh không tốt chậm con.
- 2 Đường kinh hực hoặc khi nhiều khi ít, trời sục không chừng.
- 3 Bởi đường kinh không tốt liền ra chứng đau bụng.
- 4 Đường kinh bế, nghẹt bần, ói máu.
- 5 Đường kinh xấu huyết dợt dạt hoặc đỏ bầm.
- 6 Huyết bạch, huyết băng, thân thể ốm o, tinh thần giả dợt.
- 7 Hoặc lo lắng nhiều, mệt nhọc châu thân bài hoai.
- 8 Nghẹn, tức đau lưng mỗi giờ, ăn không tiêu, nhứt đầu, bụng dạ bán hoàn, mặt mày xây xam.
- 9 Thai bệnh, máy động chẳng em thân thể mỗi té chi phát thủng.
- 10 Lúc sanh đẻ huyết dư còn lại, hoặc nhao (thai y) ra không hết mà sanh bệnh.

Các chứng nói trên đây dùng đến thuốc Khôn-Phụng này tức thì lành đã.

Mỗi một hoàn giá..... 0\$40
Nguyên một hộp 4 hoàn giá. 1\$50

CÁO BACH

Nguyên tiệp tôi đã khai sáng từ năm 1863 đến nay, chuyên chế rờng các thứ thuốc hay thần hiệu, đều có dùng cái nhãn Mẩu-đơn-phụng làm tin, có gói bán trong các tỉnh Nam-kỳ, xin chư quí-vị có dùng phải nhìn cho kỹ, ắt khỏi lầm đồ giả mạo, còn như chư-vị ở xa chợ nhằm chi không có, mà muốn dùng thuốc của tôi, hoặc mua về bán, xin viết thơ cho tiệp tôi rõ, thì tôi sẽ gửi thuốc lập tức, mà gói contre remboursement, nghĩa là đem tiền lên nhà thơ mà lãnh thuốc, còn để bao ho như vậy: M. Ích-nguồn-Đương, rue Amiral Roze n° 55 Saigon. Vốn tôi hàng giữ một lòng chắc chắn (Tiền nghĩa nhi hậu lợi).

MỸ KỸ

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở đường Turc, số 16 NGANG NHÀ HÀNG MOTTET, SAIGON

Kính cáo cùng quý khách đặng hay, tại tiệm tôi có làm má đá bằng đá cẩm thạch đá xanh Tonkin có đủ các thứ kiểu.

Có khắc con dấu bằng đồng, mù thun bằng cây, chạm bản đồng cùng hoa điều thào mộc theo lá nhàn hiệu, vân vân....

Mộ bia chạm bản đá cẩm thạch. Có thợ họa chơn dung nhằm làm người mà vẽ bằng dầu sơn vô bố, nước thuốc, mực Tàu, viết chỉ than, họa biên liền và tranh, họa sơn thủy.

Articles du Tonkin et Chaussures en tous genres.

TRƯƠNG-NGỌC-GIU cần khất.

QUỲNH-MỸ

NGUYỄN-NGỌC-CỬ Số 20, đường Amiral-Courbet (CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, củi, nước-mắm, tằm, cá, trà-hột, trà-tàu, thuốc hút cùng các vật dùng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán rộng nước-mắm ở tỉnh Blah-thuận; kuông bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng phố, gửi giấy, thì có kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ăn chầu nghỉ sạch sẽ tở tở. Muốn dùng cơm từ bữa ăn, hay là muốn dùng cơm thòng cũng được. Lại có chỗ nghỉ ngơi thong thả xin chớ ông ghé chơi một phen thì biết.

Trại thợ mộc hiệu Lược-Long tự Nguyễn-long-Thao ở tại chợ Lái-thiếu

Trại thợ-mộc tôi sáng tạo đã hơn 5 năm, ở phía sau chợ đường xe hơi Saigon-Thudarmot, tôi có đóng sẵn đủ thứ bàn-ăn mặt cây liền và mặt đá, bàn-tròn một cốt xây và có thứ 5 trụ. Mặt liền từ 8 tất cho đến 1m 55, bàn-rượu, bàn-khách, bàn-rửa-mặt, bàn-viết (Bureau), tủ áo tron, tủ kiền, tủ thờ cần, hiên liền cần, tranh thờ, sơn-thủy, chữ ốc Xa-cừ, hết thảy làm bằng cây, trặc, gỗ, căm-lai, ghế ngồi mặt tròn, mặt đẩu, mặt trái đảo, và có vân một, vân hai, vân ba, vân tư và có tiện đủ thứ chường đến lư chạm khay hộp, đại để tô chén, kiếng lớn nhỏ đủ thứ, kỹ chuỗi, kỹ lư, quả cần, quả tron, các thứ món đồ bằng cây danh mộc chế tạo theo kiểu kim thời, tron bện chắc chắn, và phía trước mặt chợ có dọn một tiệm Chanh bán đủ thứ rượu và đồ Conserves lại có chường bán những đồ danh mộc đủ thứ.

Kính xin chớ tôn quý-khách có điện hừa nhân xin ghé tiệm tôi, muốn mua đồ làm sẵn hay là đặc món chi chường đơn trong nhà thì tôi sẵn lòng làm cho vừa ý quý ông.

Chủ trại mộc, NGUYỄN-LONG-THAO. Kính cáo.

LỜI RAO

Kính cùng tôn bằng quan khách được hay : Nhà nũ hiệu DƯƠNG-HỮU-VINH-PHÁT, ở đường AMIRAL COURBET, môn bài 53 Saigon, phòng vệ sạch sẽ tinh anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn, lại gần gần chánh Saigon, rất tiện bề cho quan khách tới lui, xin rộng lòng thì ăn một chuyến thì sẽ rõ trong tiệm chúng tôi lễ hiền kính si là thế nào.

ANTOINE BAU, đốn kính. No 53, Amiral Courbet.

E. POURTOU

Đường Amiral-Dupré, số 33 đến 39 SAIGON

Bán rượu chất đỏ, trắng hiệu Médoc, hiệu Bordeaux, hiệu Bergerac, hiệu Fronsadals, hiệu St-Emilion, hiệu Beaujolais, và hiệu Bourgogne.

Có phân giải rõ ràng chứng cứ rằng không có pha rượu mạnh, ai muốn tranh bán không nói, vì rượu tôi mà giá lại rẻ.

BỒN HIỆU SAI TRÈ ĐEM ĐẾN NHÀ Bồn hiệu có làm từ giao kèo với sản chủ vườn làm rượu có tiếng tại xứ Médoc, và bày chủ vườn có danh ở xứ Bordelais. Kina Péla's Goudron Robert khai vị từa có danh và hiệp theo phép vệ sanh hơn hết.

Rượu Sam-banh, rượu bột cốt Sam-banh, rượu chát, thượng mỹ từa hiệu Bordeaux, hiệu Bourgogne và rượu ăn bàn rất nhẹ nhàn.

TRONG LỤC CHÂU AI MUỐN MUA SẺ GỢI ĐỀN CHO SONG CHỮ MUA PHẢI CHỊU TIỀN SỞ PHỤ

NAM-HÔNG-PHÁT

KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106 ngang Gare xe lửa nhỏ Saigon-Courbet, lại chợ mới Saigon.

Bán rượu tây và sữa xe máy, đèn essence và đèn alcool. Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát, giá rẻ.

Quý-quan, Quý-khách ở xa muốn mua bất cứ vật chi thì tôi mua giùm, niệm kỹ lưỡng gửi tới chỗ ở máy ông.

HỮU-HUỖ-KT.

CỘT TRÀM VÀ CỤ TRÀM

Kính cùng Lục-châu chừ quân-tử rõ : Tại vừa tôi có trữ đủ thứ Căicông Trâm và Căicông giá, dài vân nhỏ lớn đủ thứ đủ hạng, để dùng mà âm nhen nhà, hay là đóng cừ cũng được, như Liệt-vị muốn mua bao nhiêu hoặc hạng nào thứ nào, xin việc thơ cho tôi mà thương lượng giá cả trước cho xong, thì tôi sẽ cho ghe chở đến nhà cho Liệt-vị.

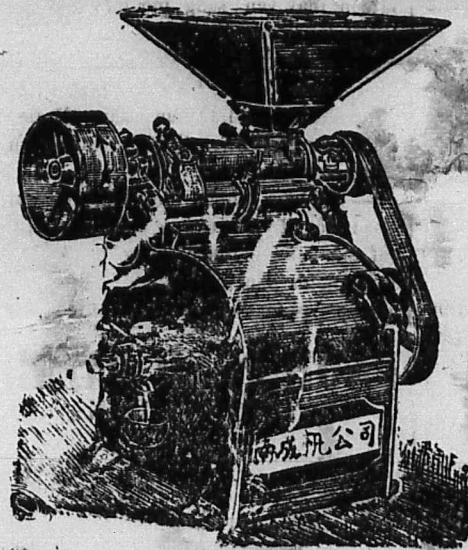
Nay kính TRẦN-TẤN-TÀI Marchand de bois à Rachgia.

NAM-THÀNH-CO

CÔNG-TY

Bạt lý cơ xưởng Huê-kỳ bán các thứ máy sau đây

- 1° Máy xay lúa ra gạo trắng số 1, mỗi giờ xay từ 4 tới 6 tạ, giá chắc : 3.000 \$.
- 2° Máy xay lúa ra gạo trắng số 3, mỗi giờ xay từ 2 tới 3 tạ, giá chắc : 2.000 \$.
- Ấy là kể về Mô-tơ chạy điề-khi, 16 mã lực, và dây chần. Mỗi giờ (tốn điện-khi từ 0\$76 đến một cát mà thôi).
- 3° Máy xay bằng tay : 500 \$.
- 4° Mô-tơ chạy điề-khi, 16 mã lực, mỗi cái riêng, giá là 1.600 \$.

5° Máy ép dầu, xay đậu, ép mía làm đường, máy đem nước lên ruộng, máy đèn khí, máy tàu sà-lúp, vân vân. Song chừa biết giá chắc. — Chường máy lại Sài-gòn chủ mua muốn cho bồn hiệu đến nhà ráp máy và thử cho các việc hoàn ất, thì phải chịu chút đỉnh phí lộ và nhơn-công.

Xứ nào không có điề-khi thì phải dùng Mô-tơ chạy dầu, hoặc sô-gie (caudière) chạy củi hay là tầu.

Xin hãy viết thư hoặc đến bồn hiệu mà thương nghị. Giá định đó là một sức rẻ, không có hàng nào bị lịp, nên bồn hiệu tưởng có lẽ các nhà cự phú sẽ giúp đỡ, bằng cho mau thành tựu.

Nay kính. LÊ-HỮU-NÊN Directeur de la Compagnie. 233, rue d'Espagne, Saigon.

TIỆM Trương-văn-Hanh SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lãnh thập mướn đèn khí đá (carbure) theo cuộc quan, hôn, tan, tế, kỳ-yên, Tàn-gia, hạ-thọ.

Khẩn đen bằng nhiều tây tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ vỏ ruột xe máy hiệu Michelin.

TRƯƠNG-VĂN-HANH, cần khất.

PHÚ-TOÀN

19, rue Amiral Courbet, 19 HALES CENTRALES-SAIGON

Kính cùng các Ông, các Bà ; tiệm tôi đã hiệu PHÚ-TOÀN mới lập tại đường Amiral Courbet, môn bài số 19; có bán đủ thuốc tây của Thượng-Bàng Dược-Phòng G. RENOUX và thuốc Thượng-Hải. — Bà bán y giá nhà thuốc mà cách tiếp rước rất cung kính khiêm nhường theo lệ phép Annam.

Xin các Ông, các Bà thừa bước đến tiệm tôi trước là mua vật dụng sau giúp đỡ đồng-bang cho thành vượng cuộc thương-mại. Tôi cũng sẵn lòng như thuốc tây các ông các bà muốn hỏi cách dùng nêu vị nào tôi thông hiểu, thì tôi hết sức vui lòng mà bày tỏ. Ban đêm có việc cần dùng kêu cửa tôi cũng vui lòng buồn bán.

Tiệm tôi cũng có bán đủ thứ rượu Langsa; rượu chát, đồ hộp (Conserves alimentaires), Bánh mì hộp, sữa bò, thuốc nút và Cigares. — Giày, nón, khăn, vở. — Dầu thơm, savon thơm, savon Marseille, hàng Tàu, sách vở, thơ tuồng, truyện quốc-ngữ và giấy, viết, mực cho học trò. Nư trong Lục-châu chừ quân-tử có cần dùng món chi thì chịu khó viết thư lập tức tôi thì hành chàng sai.

Nay kính. NGUYỄN-VĂN-TANG Chủ tiệm.

TIỆM NGUYỄN-VĂN-MÍT

110, Rue d'Adran, 110, SAIGON

Kính cáo cùng chừ quý-hữu đặng rõ. Nay tôi mới mở một cái tiệm bán nón Langsa đủ thứ, kiểu lớn nhỏ và đủ thứ màu thật tốt nhưt hạng, tại tiệm tôi có một người làm giấy bán nón rất khéo và ăn rẻ hơn các nơi. Xin quý hữu đời gót ngọc đến tiệm tôi chơi, trước là coi cho vừa lòng, sau giúp giùm cho đồng-ban. Xin quý-hữu vui lòng đến xem thì rõ.

Nư quý-hữu ở các nơi có muốn mua đồ thì gửi thơ cho tôi thì tôi sẽ gửi đồ lập tức.

ĐỒNG ÂM TỰ VI

Có phụ thêm những chữ không phải đồng âm mà khó viết

DICTIONNAIRE DES HOMONYMES ANNAMITES

Accompagné d'un appendice comprenant tous les mots difficiles à écrire

PAR **Nguyễn-văn-Mai**
Professeur d'Annamite au collège Chasseloup-Laubat
Membre du Comité de Perfectionnement de l'Enseignement indigène en Cochinchine.

Trong sách này có đủ những chữ khó viết, hoặc chữ đồng âm cũng chữ không nhằm đồng âm, mà phải viết hỏi hay là ngã, hoặc viết d hay g ở trước, e hay là t có g hay là không g ở sau.

Nhơn cơ lời cầu thị của quan Đốc-học chánh, ngày 31 Aout 1916, dạy rằng: « Đền các khoa thi tới đây, thi trong những bài hạch về tiếng Annam quan giám khảo chăm và hết sức nghiêm». Vậy nên tôi ngụ ý dọn bản này, ngõ hầu giúp các vị viết chữ quốc-ngữ cho đúng theo Tự điển Génèbrel và Paulus Cua. Họ có nghĩ ngại chữ nào, lại quyền này ra mà coi, thì viết không sai.

Bán tại tiệm Quỳnh-Mỹ, 20, rue Amiral Courbet (Cuợ Bến-mảnh mới) và các nhà in và bán sách Annam tại Saigon.

SÁCH GIA PHO

Đề biên chép tên ông bà cha mẹ, vợ, con v. v. các đều quan hệ trong gia đạo 30 trường, giấy thượng hạng, bìa dày, có nhiều đều rất như in nên biết.
Gia bản lẻ..... 0 \$ 40
Ở xa mua gửi recommandée. 0 \$ 50
Mua bán lại (tỷ là mua lại)... 0 \$ 32
Còn mua nhiều cho 30%
Mỗi nhà nên mua 1 cuốn
bán tại tiệm **QUANG-HUY,**
54, rue Viénot-Saigon
cảm khải

HÔTEL DE FRANCE NAM-VIỆT KHÁCH-LÂU

Lâu nay ai ai cũng biết chỗ nhà **Hôtel de France** là một cái lâu ba tầng cao lớn nguy nga, nay cải biến lại là « **Nam-Việt Khách-Lâu** » có 63 cái phòng rộng lớn sạch sẽ mát mẻ vô cùng, để cho lục-châu chư quân-tử nghỉ ngơi trong khi có dịp phải đến Saigon. Phòng thì phân làm hai hạng: Hạng nhứt và hạng nhì. Lại có sân phòng riêng rộng rãi, để cho vị nào có đam vọng con tước đóng ở chung một-phòng cho thuận tiện. Hoặc có muốn giải lao, thì có sân các thứ rượu tây ngọt ngon tiêu d. Bàn muốn dùng cơm hoặc Tây hoặc Nam, thì bổn-hộ cũng sẵn lòng tiếp đãi.
Phòng cho mượn ngày thì từ 1 \$ 00 đến 1 \$ 50. Nếu vị nào muốn mượn tháng, thì từ 15 \$ 00 đến 20 \$ 00.
Cúi xin chư ông chiếu cố, đến nghỉ thử một phen, chắc sao chư ông cũng vui lòng toại chí.

NAM-ĐÔNG-LỢI

Hiệu **NAM-ĐÔNG-LỢI**, là cửa hàng Annam của nội Nam-kỳ Cơ-tư-phương-chức-công-ty, lập ra mà bán đủ các thứ: Hàng-Bác. Hàng-Tàu. — Hàng-Tây. Nón caques, Valises. Bó may mừng Annam dệt rẽ và chắc. Ống súc thau, xuy bạc, o tròn, o chạm vân vân. Vòng gai, trà ướp sen, ướp thủy-tiên. Máy khâu ao Annam. Máy ao quần tây, đồ trắng, đồ Kaki, ao chemises, blouses. Bán thiết bị — máy may an công rẽ — có mượn được thợ giỏi.
Xin mời quý khách đồng-bang tới xem chơi.
BUI-QUANG-CHIÊU.

PHẬT-SAN

Tổ truyền Huỳnh-thu-Đàm nội ngoại phương mạch.
Ngụ tại bên xe lửa đường Tân-vệ
Số 33 CHỢ-LỚN.

— 72 Cách trị bệnh con mắt, bắt cầu đau đã lâu năm hay là mới phát, miễn là còn thấy yên sáng mờ mờ một chút thì ắt trị được.

— 36 Chứng bệnh Ma-phong, hoặc trị được, hoặc lết trị, hề thầy thì biết liền.

— Bệnh Hoa-liêu lâu năm đã thấu nhập trong xương, đi đứng không nổi, cũng cứu được hết.

— Lại còn nhiều phương hoặc chít hoặc đốt, trị đủ chứng bệnh. Trị bệnh rất mau, uống thuốc chẳng bao lâu thì thấy mạnh liền.

PNOM-PENH BAZAR TRƯỞNG-XUÂN

BÁN SỈ **BÁN LẺ**
Tại xứ ta, người Tàu và Ấn-độ chẳng phải là bán rong hàng hóa nước họ đem qua, phần nhiều mua của các hãng tại Saigon.
Đấy bon hiệu đã tầm đến góc cội (chính các nhà công nghệ) hàng ngoại quốc mà sỉ lại cho họ, kể đã 10 năm trời. Vậy ai muốn sỉ vật chi, hay mua một ít món hàng kiểu ban thử coi, rồi ai sẽ mua nhiều, thì bon hiệu cũng tính giá sỉ gửi contre remboursement cho:
Kiến đề hình chụp, máy chạm lõng, xuy vàng. — kiền dây, các bia. (format visite) 0m065x0m09..... 12 cái — 3 \$ 50
Dây thun kẹp vở, có móc... 12 cái — 5.40
Xe hơi, xe ngựa nhỏ (đồ trẻ chơi) 12 cái. — 0 \$ 70
Khăn bàn bông dệt bông hoa học, 1m45 x 0m67..... 12 cái — 10 \$ 00.
Cartes postales giặc Âu-châu 2 \$ 50 một trăm, id. Nửa-bon sơn thủy vẽ dầu 7 \$ 00 1 trăm.
Giấy viết thư, mỗi hộp 50 tờ, 50 bao dơi có màu.
Toile Superfine..... 12 hộp — 9 \$ 5
id. Lujli..... 12 hộp — 8 \$ 55
id. Cosette..... 12 hộp — 9 \$ 70
Bao thư vàng thế thường..... 3 \$ 00 một ngàn cái.
LÝ-HỮU-DŨ
24-25 Quai Piquet, Phnôm-Penh.

VỰA LỚN TRỮ ĐỒ VẬT THỰC NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HANG MOTIET VÀ CÔNG-TY H. BLANC và HAUFF Đường CATINAT, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thùng và ra ve)

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên thùng và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve góc tư.

Sữa hiệu CON GẤU

Sữa tươi tốt như nước nân ra SỮA MẶC NGỌT CONDENSÉ Sữa đặc không đường condensé

Vàng sữa béo lén

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy bút thuộc hiệu CHAUVÉ-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNDERVOD, viết rõ ràng lắm.

Bijouterie Saigonnaise

Tiệm MINH-THÀNH HÓA BÁN ĐỒ NỮ-TRANG 23, Rue Schroeder, 23 — Saigon

Kính lời cho lục-châu chư quý-khách đặng rõ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu hiện-thời, rất nên xinh đẹp ở tại chợ Saigon đường Schroeder số 23. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Chợ Lớn, đường Thàn-tân (Hàng Bạc Marins) số 184, tục danh là hàng

cháo-múi, nên tôi thuộc hiệu ý quý-bà quý-cô ưa dùng đồ nhẹ nhàn và huê-mỹ. Từ khi tôi mở 2 căn tiệm ấy đến nay cũng nhờ ơn quý-bà chầu cổ cho người đồng-bang nên việc, tôi rất cảm ơn, ngày nay má trong lục-châu hiệp hàng, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và chú xin cho các ông cho mau thanh lý.

Nay kính,

Nguyễn-văn-Lạc đã Bán-Khẩu.

Ông Lê-văn-Vô

Lương-y cựu của Nhà-nước, học tại Học-lâm-y-viện bên tây (Alger) đã có coi cái nhà thương bên tây và Annam đặng 35 năm. Trị đủ chứng bệnh trong nước Nam. Ai muốn uống thuốc xin tới tại nhà ở Dakao, đường Paul-Bert số 43 ngang rạp hát của ông Đốc-phủ-Kiệt.

NHÀ IN VÀ NHÀ BÁN SÁCH J. VIỆT

59, rue d'Ormay.—Saigon

Nhà in này lập ra đã hơn 10 năm rồi, in đủ các thứ các kiểu, có lành in đồ tại kho sách Nhà-nước và các Sở Tham-biên. — Có đóng bìa sách đủ kiểu, rất khéo rất đẹp. — Có in đủ các thứ thiệp quan hôn tang tế, nhiều kiểu nhiều màu hoa hòe rực rỡ, mạ vàng cũng đẹp. — Vậy xin Lục-châu chư quân-tử, có cần dùng viết chi, hãy đến tiệm tôi, tôi sẽ làm mau mắn mà tính giá lại rẻ. — Tiệm tôi cũng có bán đủ Thơ, Tuồng, Truyện, Sách.

LỜI RAO CẢN KIẾP

Luôn dịp tôi kính cho Lục-châu chư quý-ông rõ, như tôi thấy đương thời buổi này mây nơi rầy bãi xa chôn thị thành, ít có thầy thuốc hay, cho nên có nhiều khi người ta rồi bị bệnh gấp ngặt, không biết thấy đâu mà rước cho kịp, phải bị hiểm nghèo. Nay có ông Nguyễn-tân-tiêng ngụ ý mà làm ra một cuốn sách hiệu là: KINH NGHIỆM LƯƠNG PHƯƠNG, Ngoại khoa cấp cứu, có phụ thêm nhiều bài thuốc nam, cứu cấp rất thần hiệu, để giúp đồng ban trong cơn nguy cấp.

Vậy xin Liệt-vị hảo tâm mua lấy để dành, hoặc trong xóm có ai rồi bị bệnh hiểm nghèo, coi theo đó mà cứu người, ấy cũng là một đức đại hữu âm đức.

Định giá mỗi cuốn là..... 0 \$ 50

Lục-châu quan cố, như vị nào muốn mua xin cứ gửi thơ cho nhà in tôi, hiệu là J. Việt, rue d'Ormay, Saigon.

J. VIỆT cảm tạ